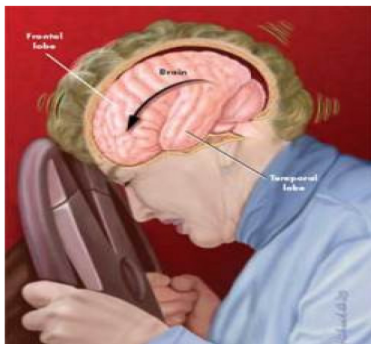

คนที่ได้รับบาดเจ็บตรงศีรษะ จะมีอาการต่าง ๆ ได้หลายอย่างด้วยกัน บางคนอาจไม่มีบาดแผลให้เห็น หรือมีก็เล็กน้อย เช่น หัวโน หัวนวม พวกนี้อาจหมดสติไปขณะที่ได้รับบาดเจ็บ ภายหลังอาจฟื้น และพอรู้สึกตัวขึ้นมาได้บ้าง เช่น รู้สึกตัวขณะอยู่ในรถที่นำส่งโรงพยาบาลหรือมารู้สึกตัวเอาที่โรงพยาบาล เป็นต้น พวกที่มีอาการหมดสติแบบนี้ แสดงว่ามีการกระทบกระเทือนที่สมอง ซึ่งอาจหายเป็นปกติโดยไม่เหลือร่องรอยอะไรไว้เลย หรืออาจทรุดลงไปอีกจนเสียชีวิตไปเลยก็ได้

อาการ

นอกจากบาดแผลหรืออาการฟกช้ำที่หนังศีรษะแล้ว ผู้ป่วยอาจแสดงอาการได้หลายลักษณะ ขึ้นกับความผิดปกติที่เกิดขึ้นในสมอง ดังนี้

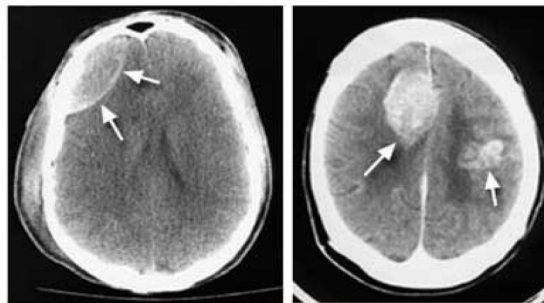
1. สมองได้รับการกระทบกระเทือน ผู้ป่วยมักจะมีอาการหมดสติไปเพียงชั่วคราวหนึ่ง เมื่อฟื้นแล้วอาจรู้สึกงุนงง จำเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ได้ ปวดศีรษะ เวียนศีรษะซึ่งจะค่อยๆ หายไปได้เองในที่สุด

2. สมองฟกช้ำ หรือสมองฉีกขาด ผู้ป่วยจะมีอาการหมดสติหลังบาดเจ็บทันที อาจหมดสติอยู่นานเป็นชั่วโมง เป็นวัน เป็นสัปดาห์หรือเป็นเดือน อาจมีอาการอัมพาตครึ่งซีก กล้ามเนื้อแข็งเกร็ง ชัก อาเจียน พูดไม่ชัด

3. เลือดออกในสมอง ถือว่าเป็นภาวะร้ายแรง หากไม่ได้รับการรักษาอย่างทันท่วงที อาจเสียชีวิตได้ ผู้ป่วยมักมีอาการปวดศีรษะ คลื่นไส้ อาเจียน พฤติกรรมหรือลักษณะนิสัยเปลี่ยนแปลง ชีพจรเรื้อย ๆ แขนขาเป็นอัมพาต ชักตัวเกร็ง ชีพจรเต้นช้า หายใจตื้นขัด ความดันเลือดสูง คอแข็ง รูม่านตา 2 ข้างไม่เท่ากัน

© Mayo Foundation for Medical Education and Research. All rights reserved.

การสังเกตอาการผู้บาดเจ็บ

อาการที่แสดงว่าผู้ป่วยจำเป็นต้องมารับการตรวจที่ห้องฉุกเฉิน เพื่อมารับการรักษาหรือตรวจซ้ำที่โรงพยาบาลอีกครั้ง ได้แก่

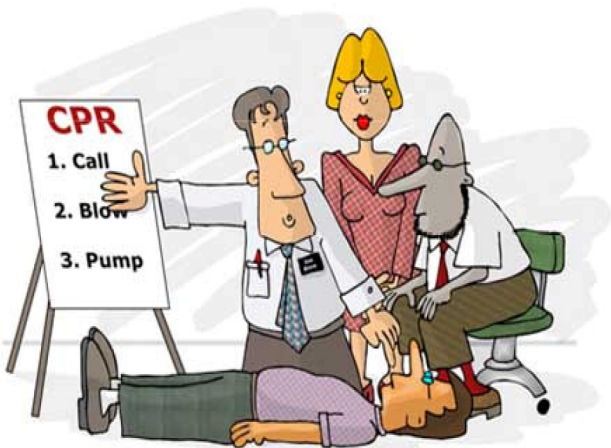
1. ง่วงซึม ปลุกไม่ค่อยตื่น (ใน 6 ชั่วโมงแรกที่ได้รับบาดเจ็บ ควรปลุกผู้ป่วยเพื่อดูอาการ ทุก 1-2 ชั่วโมง)
ไม่รู้สึกรู้สีกตัว หมดสติ
2. กระสับกระส่าย พูดลำบาก หรืออาการแปลกไปจากเดิม
3. ปวดศีรษะอย่างรุนแรงโดยไม่ทุเลา
4. คลื่นไส้มาก อาเจียนกันติดต่อกันหลายครั้ง
5. ชยับแขน ขา หรือขาข้างใดข้างหนึ่งได้น้อยลงหรือหกล้มเวลาเดิน
6. ชักกระตุกที่หน้าหรือแขน ขา
7. มีเลือด หรือน้ำใสๆ ไหลออกมาจากจมูกหรือหู
8. ชีพจรเต้นช้ามาก หรือมีไข้สูง
9. มีอาการคอแข็ง
10. วิงเวียน หรือมองเห็นภาพพร่า ปวดตบๆ ในลูกตา

ข้อเตือน

1. ผู้ป่วยควรงดดื่มสุรา หรือของมีแอลกอฮอล์รวมทั้งไม่ควรรับประทานยาแก้ปวดประสาธ
2. ผู้ป่วยต้องมาตรวจ ตามวันเวลาที่แพทย์นัดไม่ว่าอาการจะหายเป็นปกติหรือไม่ก็ตาม
3. เมื่อมีข้อสงสัยว่าผู้ป่วยมีอาการเปลี่ยนแปลงที่ เลวลง แม้ว่า ยังไม่ถึงวันนัด ก็ควรนำผู้ป่วยมารับการตรวจที่ห้องฉุกเฉินโดยเร็ว

การปฐมพยาบาลก่อนนำส่งโรงพยาบาล

- พยายามช่วยเหลือให้ผู้บาดเจ็บอยู่ในท่านอนราบ และยกศีรษะขึ้นสูงเล็กน้อย ให้ผู้บาดเจ็บอยู่นิ่งๆ และไม่ควรขยับบริเวณลำคอหรือพยายามเคลื่อนย้ายผู้บาดเจ็บโดยเด็ดขาด
- หากผู้บาดเจ็บมีเลือดไหล หาดำสะอาดมาซับ และกดบริเวณที่มีเลือดออก แต่หากพบว่ากะโหลกศีรษะแตก ไม่ควรกดตรงบริเวณนั้นโดยเด็ดขาด
- ควรเฝ้าระวัง การหายใจของผู้บาดเจ็บ หากมีสัญญาณว่าผู้บาดเจ็บหายใจไม่สะดวก หรือไม่มีการเคลื่อนไหวใดๆ ก็ควรชีวิตด้วยการทำ CPR

สรุป

อุบัติเหตุบนศีรษะนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา จะเกิดจากความประมาทของตนเองหรือผู้อื่นก็ตาม สิ่งที่เราควรรู้ก็คือ ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บที่ศีรษะทุกราย แม้จะไม่มีบาดแผลให้เห็นหรือรู้สึกสบายดีตั้งแต่แรก ก็ควรเฝ้าสังเกตอาการทางสมอง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วง 24 ชั่วโมงแรก ถ้าสงสัยควรแนะนำให้ไปโรงพยาบาลด่วน

ที่มา : สุรเกียรติ์ อาชานภาพ ตำราการตรวจรักษาโรคทั่วไป
: หลักการวินิจฉัยและการรักษา .กรุงเทพฯ
: พิมพ์ดี กรุงเทพฯ. พิมพ์ครั้งที่ 3 , 2544

บาดเจ็บที่ศีรษะ

ด้วยความปรารถนาดี
งานสุขศึกษาและประชาสัมพันธ์
โรงพยาบาลท่าตูม
WWW.THATOOMHSP.COM
โทร.0-4459-1126 ต่อ 116